

1 Što znači „ovrha“ u građanskim i trgovačkim stvarima?

A Horvát Köztársaságban a végrehajtási eljárásokat a végrehajtási törvény (*Ovršni zakon*) (*Narodne Novine* [NN, a Horvát Köztársaság Hivatalos Közlönye] 112/12., 25/13., 93/14., 55/16. és 73/17 sz.; a továbbiakban: OZ) rendelkezései szabályozzák. E törvény szabályozza azokat az eljárásokat, amelyek keretében a bíróságok és a közjegyzők végrehajtható okirat, illetve közokirat alapján valamely követelés önkéntes teljesítésének elmaradása esetén e követelés behajtása iránt intézkednek (végrehajtási eljárás), jogszabály eltérő rendelkezése hiányában.

2 Koja su tijela nadležna za ovrhu?

A bíróságok végrehajtható okirat, a közjegyzők pedig közokirat alapján folytatják le a végrehajtási eljárást.

Azt, hogy mi minősül végrehajtható okiratnak, az OZ 23. cikke határozza meg, a közokiratra vonatkozó rendelkezéseket pedig az OZ 31. cikke tartalmazza. A Pénzügyi Ügynökség (*Financijska agencija*) (a továbbiakban: Ügynökség) – az OZ rendelkezései, valamint a pénzalapokra vezetett végrehajtást szabályozó jogszabályi rendelkezések alapján végrehajtással foglalkozó jogi személy – szintén részt vesz a végrehajtási eljárásban, miként részt vesznek benne a munkáltatók, a Horvát Nyugdíjbiztosítási Intézet (*Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje*) és egyéb, jogszabályban meghatározott hatóságok is.

3 Kada se može izdati ovršna isprava ili odluka?

A bíróságok végrehajtható okiratok alapján folytatják le a végrehajtási eljárást, amelyek az OZ rendelkezései értelmében a következők:

1. végrehajtható bírósági határozat és perbeli egyezség,
2. A polgári eljárásjogi törvény 186a. cikkében hivatkozott végrehajtható perbeli egyezség,
3. választottbíróóság által hozott végrehajtható határozat,
4. közigazgatási eljárásban hozott végrehajtható határozat, illetve közigazgatási eljárásban megkötött végrehajtható egyezség, amennyiben az eljárás pénzkövetelés teljesítésével kapcsolatos, és jogszabály ettől eltérően nem rendelkezik,
5. a közjegyző végrehajtást elrendelő határozata, illetve az olyan okirat, amelyet a közjegyző végrehajtási záradékkal látott el,
6. A Horvát Köztársaságban a „becsületbíróóságok” (*sudovi časti*) tanácsai előtt lefolytatott eljárások eredményeképpen született egyezség, illetve a közvetítői eljárások során, a közvetítői eljárásokra irányadó jogszabályokkal összhangban született egyezség,
7. más, jogszabály által végrehajthatóvá nyilvánított okiratok.

A végrehajtható okirat abban az esetben alkalmas végrehajtásra, ha megjelöli a jogosultat és a kötelezettet, valamint a vagyoni kötelezettség tárgyát, típusát, terjedelmét (összegét) és a teljesítés határidejét.

Amennyiben a végrehajtható okirat olyan határozat, amely adott követelésnek kifizetés vagy valamely intézkedés megtétele útján történő teljesítését rendeli el, a szóban forgó okiratnak az önkéntes teljesítésre is kell határidőt tűznie, ennek elmaradása esetén e határidőt a bíróság állapítja meg a végrehajtási intézkedésében.

3.1 Postupak

A jogosult a végrehajtható okiraton alapuló végrehajtási eljárást a bírósághoz benyújtott végrehajtási kérelemmel tudja megindítani. A jogosult a végrehajtási kérelmet előterjeszheti saját maga mint az eljárásban részt vevő fél, vagy képviselő útján. Hivatalból akkor indítható végrehajtási eljárás, ha azt jogszabály kifejezetten előírja.

A végrehajtási eljárásokra jogszabály eltérő rendelkezése hiányában a városi bíróságok rendelkeznek hatáskörrel. A végrehajtást a végrehajtási intézkedés által kijelölt határok között kell lefolytatni.

A végrehajtási intézkedésben meg kell jelölni a végrehajtás alapjául szolgáló végrehajtható okiratot, illetve közokiratot, a jogosultat és azt a felet, akivel szemben a végrehajtást kéri (a kötelezettet), a végrehajtandó követelést, a végrehajtás módját és tárgyát, valamint a végrehajtás foganatosításához szükséges egyéb információkat.

3.2 Glavni uvjeti

A végrehajtási kérelemnek végrehajtás iránti kifejezett kérelmet kell tartalmaznia, amelyben meg kell jelölni a végrehajtás alapjául szolgáló végrehajtható okiratot vagy közokiratot, a jogosultat és a kötelezettet, a jogosult és a kötelezett személyi azonosító számát, az érvényesíteni kívánt követelést, a végrehajtás foganatosításához szükséges eszközöket, valamint (szükség esetén) a végrehajtás tárgyát. A kérelemben fel kell tüntetni a végrehajtás lefolytatásához szükséges más előírt információkat is.

A közokiraton alapuló végrehajtási kérelemnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

1. az arra irányuló kérelmet, hogy a bíróság kötelezze a kötelezettet a követelés és azzal összefüggő költségek nyolc napon belül történő kielégítésére, váltókkal és csekkekkel kapcsolatos jogviták esetében három napon belül,
2. a végrehajtható kérelmet.

Ebből következően a végrehajtható okiratnak az alábbi alapvető feltételeknek kell megfelelnie: szükség van a végrehajtás elrendelésének alapjául szolgáló végrehajtható dokumentumra vagy közokiratra, valamint egy végrehajtható kérelemre.

4 Predmet i priroda mjera ovrhe

A végrehajtás tárgyát olyan vagyontárgyak és jogok képezhetik, amelyek jogszabálynál fogva valamely követelés behajtása céljából végrehajtás alá vonhatók. A végrehajtást a jogosult követelésének kielégítése céljából a kötelezett vagyonának szerves részét képező, végrehajtás alá vonható vagyontárgyakra foganatosítják.

4.1 Koje vrste imovine mogu biti predmet ovrhe?

A kötelezett vagyona (pénz, ingatlan, ingó vagyon, értékpapírok és részesedések) vagy a kérelmezőnek bizonyos nem tulajdonnal kapcsolatos jogai (ingó vagyon átadása és szolgáltatása, ingatlan kiürítése és átadása, munkába való visszatérés stb.) végrehajtás alá vonhatók. Az eljárás során a kérelmező választhat, hogy mely tárgyakra kéri a végrehajtást.

Nem vonhatók végrehajtás alá a nem forgalomképes tárgyak, valamint azok a tárgyak, amelyek tekintetében azt külön jogi szabályozás tiltja. Az adóalapú követelések és egyéb illetékek szintén nem vonhatók végrehajtás alá.

Nem képezhetik végrehajtás tárgyát a védelmi célokat szolgáló létesítmények, fegyverek és felszerelések, valamint a helyi és regionális önkormányzatok és igazságügyi hatóságok feladatai ellátását szolgáló létesítmények sem.

Az OZ kifejezett eltérő rendelkezése hiányában a végrehajtási kérelem benyújtásakor fennálló körülmények alapján kell megítélni, hogy bizonyos tárgy vagy jog végrehajtás alá vonható-e, illetve adott tárgy vagy jog vonatkozásában a végrehajtás korlátozás alá esik-e.

4.2 Koje su posljedice mjera ovrhe?

A végrehajtási intézkedések alapvető joghatása, hogy korlátozódik a kötelezett vagyona feletti rendelkezési joga.

Az ingatlanra és ingó vagyontárgyra vezetett végrehajtási eljárás az ingatlan és ingóság értékesítésével jár, az értékesítésből befolyt összeg pedig a jogosult követelésének kielégítésére szolgál.

A pénzügyi követelésre foganatosított végrehajtási eljárás során a követelést lefoglalják, és annak összegét a jogosult követelésének kielégítéséhez szükséges mértékben átutalják a jogosult számára.

4.3 Koliko dugo vrijeme takve mjere?

A végrehajtási intézkedések a végrehajtási eljárás megszűnésének időpontjáig maradnak hatályban, amely a jogosult követelésének teljes egészében történő kielégítésekor vagy a végrehajtási kérelme visszavonását követően következik be.

5 Postoji li mogućnost žalbe protiv odluke o odobrenju takve mjere?

A kötelezettnek jogában áll:

fellebbezést benyújtani a kibocsátott végrehajtási intézkedéssel szemben, vagy

kifogást előterjeszteni a közjegyző közokirat alapján kibocsátott határozatával szemben.

A végrehajtható okirat alapján meghozott végrehajtási intézkedéssel szemben határidőben benyújtott, elfogadható fellebbezés nem jár a végrehajtási eljárás felfüggesztésével.

A közjegyző közokirat alapján kibocsátott határozatával szemben határidőben benyújtott, elfogadható kifogás (amelyet a közjegyzőhöz kell benyújtani, azonban a bíróság bírálja el) következtében az eljárás peres eljárássá válik (*klasična parnica*), amely a bíróság előtt folytatódik, és amely során a feleknek, ebben a szakaszban a felperesnek (korábban jogosult) és az alperesnek (korábban kötelezett) a pernyertességük érdekében alá kell támasztaniuk az érveiket. A kötelezett az OZ-ban előírt feltételek teljesülése esetén kérheti a végrehajtási eljárás felfüggesztését.

6 Postoje li ograničenja ovrhe, posebno povezana sa zaštitom ovršenika ili rokovima?

A bíróság a végrehajtási kérelemben megjelölt módon, a kérelemben meghatározott vagyontárgyak tekintetében rendeli el a végrehajtást. Amennyiben a kérelemben több módot és vagyontárgyat is megjelölnek, a bíróság a kötelezett javaslatára a végrehajtást bizonyos módokra és vagyontárgyakra korlátozza, feltéve, hogy azok elégségesek a követelés kielégítésére.

A végrehajtási eljárás egyik alapvető elve, hogy a végrehajtási eljárás és a követelés biztosítása iránti eljárás lefolytatása során a bíróság köteles tiszteletben tartani a kötelezett méltóságát, és ennek érdekében a lehető legkedvezőbb feltételek mellett foganatosítani a végrehajtást.

A kötelezett védelmét szolgálja, hogy a végrehajtási eljárás során a jogosult követelése kielégítésének kikényszerítése érdekében bizonyos vagyontárgyak nem vonhatók, vagy csak korlátozottan vonhatók végrehajtás alá, illetve bizonyos végrehajtási módok nem, vagy csak korlátozottan alkalmazhatók, illetve hogy a végrehajtás során, valamint azzal összefüggésben meghatározott eljárásjogi és anyagi jogi garanciák illetik meg a kötelezettet. E védelem abban is megnyilvánul, hogy a végrehajtás megengedhetőségének eldöntésekor, a végrehajtás alá vonható vagyontárgyak és végrehajtási módok meghatározásakor, és a jogosult követelése kielégítésének kikényszerítésére irányuló eljárás során a jogszerűség elvét kell alkalmazni.

Az ingatlanra vezetett végrehajtásra bizonyos korlátozások vonatkoznak, figyelemmel a végrehajtás alá nem vonható vagyontárgyakra az OZ 91. cikkében előírtak szerint.

Az ingó vagyontárgyakra vezetett végrehajtásra szintén vonatkoznak bizonyos korlátozások, figyelemmel a végrehajtás alá nem vonható vagyontárgyakra az OZ 135. cikkében előírtak szerint.

A pénzkövetelésekre vezetett végrehajtásra az OZ 173. cikkében meghatározott korlátozások vonatkoznak, míg az OZ 172. cikke arról rendelkezik, hogy a kötelezett mely jövedelme mentes a végrehajtás alól.

Az OZ 212. cikkében foglalt különös szabályok határozzák meg, hogy a pénzügyi eszközökre vezetett végrehajtás során, melyek azok, amelyek mentesek a végrehajtás alól, illetve amelyek tekintetében a végrehajtás korlátozás alá esik, az OZ 241. és 242. cikke pedig a jogi személyek tekintetében állapít meg a végrehajtás alóli mentességre és a végrehajtás korlátozására vonatkozó különös szabályokat.

A pénzkövetelésekre vonatkozó végrehajtási eljárás során a természetes személy kötelezettet megillető védelemről az OZ 75. cikke rendelkezik, míg a jogi személyeket megillető védelemre vonatkozó rendelkezések az OZ 76. cikkében találhatóak.

Az OZ végrehajtást korlátozó rendelkezései, amelyek bizonyos vagyontárgyakat mentesítenek a végrehajtás alól, a kötelezett védelmét szolgálják a végrehajtási eljárás során.

Utolsó frissítés: 19/09/2018

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg. Az egyes tagállamok által gondozott, e honlapon helyet kapott nemzeti tartalmak frissítése jelenleg zajlik, tekintettel az Egyesült Királyság kilépésére az Európai Unióból. Előfordulhat, hogy néhány részlet elkerülte a figyelmünket, és egy adott weboldal még nem tükrözi a megváltozott helyzetet. Igyekszünk mihamarabb naprakésszé tenni a teljes tartalmat.